

Enstitüsü : Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı : Sanat Yönetimi
Programı : Rejisörlük
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Önder Paker
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Temmuz 2009

KISA ÖZET

AVRUPA'DA REJİSÖRLÜK KAVRAMININ ORTAYA ÇIKIŞI- "STANİSLAVSKİ ve BRECHT" ÖRNEKLERİ ÜZERİNDEN YÖNETMENLİK METODOLOJİSİNİN İNCELENMESİ

Bülent Sezgin

Bu çalışmanın konusu, tarihsel bağlamda Avrupa'da 19. yüzyılda yönetmen tiyatrosunun ortaya çıkışı, rejisörlüğün ve sahneye koyuculuğun tarihsel evrimi ve bu geleneğin en önemli iki öncüsü olan Konstantin Stanislavski ve Bertolt Brecht'in dram sanatına bakışlarını ve yönetmenlik perspektiflerini incelemektir.

Araştırmada, rejisörlük ve sahneye koyuculuk kavramı tarihsel olarak ele alınmış, Avrupa'da ilk yönetmen proto-tiplerinden başlayarak, yönetmenin tiyatro içindeki konumu ve işlevleri incelenmiştir. Daha sonra, vaka incelemesi olarak Konstantin Stanislavski ve Bertolt Brecht'in Üç Kızkardeş ve Cesaret Ana ve Çocukları prodüksiyonlarıyla ilgili yazılı kaynaklar ele alınmış, reji defterlerinde ortaya çıkan veriler analiz edilmiştir.

Avrupa'da 19. yüzyılda yönetmenlik kavramına dair görüş belirten yaklaşık 10 yönetmenin gözünden; sahneye koyuculuğun kavramsallaştırılması hedeflenmiş ve yönetmenlik sanatının ilkeleri açığa çıkarılmaya çalışılmıştır. Yapılan okuma, araştırma ve analiz çalışmalarının derlemesiyle oluşan tez çalışması Türkiye tiyatro tarihinde çok fazla üzerine değinilmemiş yönetmenlik kavramına dair bir bakış açısı sunmayı hedefler.

Araştırma, modern anlamda tiyatro yönetmenliğinin yaklaşık 150 yıllık bir tarihi olduğunu, kaçınılmaz ve sabit bir olgu olmadığını ve sosyokültürel yapıdaki değişikliklerin bir sonucu olarak ortaya çıktığını göstermiştir. Çalışmayla, Konstantin Stanislavski ve Bertolt Brecht gibi iki büyük yönetmenin günümüze bıraktıkları miras tartışmaya açılmış ve bir yönetmen modeli olarak neyi temsil ettikleri sorunsallaştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sahneye Koyuculuk, Rejisörlük, Yönetmenlik, Dram Sanatı, Tiyatro, Konstantin Stanislavski, Bertolt Brecht, Yazar, Oyuncu

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Social Sciences
Department : Art Management
Programme : Stage Directory
Supervisor : Yrd. Doç. Dr. Önder Paker
Degree Awarded and Date : MA – July 2009

ABSTRACT

ANALYSIS OF THE ROOTS OF EUROPEAN THEATRE DIRECTORY AND METHODOLOGY: IN THE CASE STUDY OF “KONSTANTIN STANISLAVSKI AND BERTOLT BRECHT”

Bülent Sezgin

This study deals with European director's theatre in 19th century in historical context, analyse original roots of theatre director traditionally and especially study on Konstantin Stanislavski and Bertolt Brecht's perspectives on drama art and director's methods.

In survey, the concept of theatre directory and regisseur are getting in a historical context and also the functions of theatre directors in dramatic art can be analysed. As a case study Konstantin Stanislavski's and Bertolt Brecht's productions of 'Three Sisters' and 'Mother Courage and Her Children' have been taken into consideration in the light of original written documents which is called Regiebuch.

In thesis, directory can be conceptualized from the perspectives of ten leading theatre director in 19th century in Europe. Also the principles of theatre directory have been dismissed. Thesis is constructed after reading academic report, exploring data survey and compilation of textual books. The basic aim of the thesis is discussion of theatre directory which is not popular argumantative topic in Turkey.

The study has revealed that the modern theatre directory has been 150 years history. The modern theatre directory is not inevitable and constant, it stems from the sociological changes of the European society. Konstantin Stanislavski and Bertolt Brecht's perspectives symbolize pattern for comtemporany directors and this study investigate their heritage.

Keywords: Stage Directory, Regisseur, Dramatic Art, Theatre, Konstantin Stanislavski, Bertolt Brecht, author, player